

@zwnne

JAARCONGRES VERENIGING PRIVACYRECHT | DE FABRIQUE 12 NOVEMBER 2021

VRAGEN OVER VERWERKINGSGRONDSLAGEN en nog wat over collectieve acties en schadevergoeding

Prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE

Universiteit
Leiden

VPR
vereniging privacy recht

1

verwerkingsgrondslagen

art. 6.1 AVG

a- of e-grond..?
CoronaMelder
(augustus 2020)

- a) *ondubbelzinnige toestemming (van de betrokkene)*
- b) *noodzakelijk voor de uitvoering van overeenkomst (met de betrokkene)*
- c) *noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke plicht (die op de verwerkingsverantwoordelijke rust)*
- d) *noodzakelijk om vitale belangen te beschermen*
- e) *noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang*
- f) *noodzakelijk voor behartiging van gerechtvaardigd belang, tenzij privacybelang van betrokkene prevaleert*

4

verwerkingsgrondslagen

art. 6.1 AVG

- a- of e-grond..?
CoronaMelder
(augustus 2020)
- a) *ondubbelzinnige toestemming (van de betrokkene)*
 - b) *noodzakelijk voor de uitvoering van overeenkomst (met de betrokkene)*
 - c) *noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke plicht (die op de verwerkingsverantwoordelijke rust)*
 - d) *noodzakelijk om vitale belangen te beschermen*
 - e) *noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang*
 - f) *noodzakelijk voor behartiging van gerechtvaardigd belang, tenzij privacybelang van betrokkene prevaleert*
- a- of b-grond?
Facebook
(juli 2021)

5

verwerkingsgrondslagen

art. 6.1 AVG

- a- of e-grond..?
CoronaMelder
(augustus 2020)
- a) *ondubbelzinnige toestemming (van de betrokkene)*
 - b) *noodzakelijk voor de uitvoering van overeenkomst (met de betrokkene)*
 - c) *noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke plicht (die op de verwerkingsverantwoordelijke rust)*
 - d) *noodzakelijk om vitale belangen te beschermen*
 - e) *noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang*
 - f) *noodzakelijk voor behartiging van gerechtvaardigd belang, tenzij privacybelang van betrokkene prevaleert*
- a- of b-grond?
Facebook
(juli 2021)
- c- of f-grond?
BKR-registratie
(binnenkort)

6

vragen over verwerkings- grondslagen

CoronaMelder: a of e-grond...?

7

verwerkingsgrondslagen

art. 6.1 AVG

*a- of e-grond...?
CoronaMelder
(augustus 2020)*

- a) *ondubbelzinnige toestemming (van de betrokkene)*
- b) *noodzakelijk voor de uitvoering van overeenkomst (met de betrokkene)*
- c) *noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke plicht (die op de verwerkingsverantwoordelijke rust)*
- d) *noodzakelijk om vitale belangen te beschermen*
- e) *noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang*
- f) *noodzakelijk voor behartiging van gerechtvaardigd belang, tenzij privacybelang van betrokkene prevaleert*

8

dus niet:
CoronaCheck-app

app registreert dat de éne gebruiker gedurende een bepaalde tijd (zeg 15 min.) in de buurt was (1,5 m.) van een andere gebruiker

GGD of huisarts stelt besmetting vast

Minister VWS zendt bericht naar iedereen die in de buurt was van besmet persoon

Melding sturen

Ben je getest en heb je corona? Dan belt een GGD-medewerker je. Je hebt hierbij je GGD-sleutel nodig. Hoe werkt dit?

- 1 Geef deze GGD-sleutel door aan de GGD-medewerker:
A 5 6 - 3 4 F
- 2 Wacht op de GGD-medewerker voor de volgende stap
- 3 Waarschuw anderen door een anonieme melding te versturen

Ga door

Kans op besmetting

Je bent in de buurt geweest van iemand met het coronavirus

Je was 5 dagen geleden (op donderdag 9 juli) dicht bij iemand die later corona bleek te hebben. Je hebt in deze situatie mogelijk extra kans op besmetting gelopen. Als je inderdaad besmet bent, kan je het virus aan anderen doorgeven. Ook als je nu niet ziek voelt.

Wat kun je nu doen?

9

voorvraag: kan overheid wel gebruik maken van toestemming...?

Wij plaatsen een kanttekening bij de opmerking van de Afdeling advisering dat gegevensverwerking door de overheid uitsluitend kan worden gebaseerd op artikel 6, eerste lid, onderdelen c en e, AVG. Uiteraard zijn dit voor de overheid de meest voor de hand liggende rechtsgronden, maar de AVG sluit met betrekking tot de overheid uitsluitend het gerechtvaardigd belang (artikel 6, eerste lid, onderdeel f) uit.

Het is dan ook niet bij voorbaat ondenkbaar dat onder omstandigheden, bij wijze van uitzondering en bij het ontbreken van een andere rechtsgrondslag, een gegevensverwerking door een overheidsinstantie plaatsvindt met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

Kst. II 2017/18, 34851, nr. 4, p. 35

10

want is die toestemming dan wel vrij gegeven...?

43) toestemming [mag] geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een **duidelijke wanverhouding** tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie is, en dit **het onwaarschijnlijk maakt dat de toestemming in alle omstandigheden van die specifieke situatie vrijelijk is verleend.**

11

want is die toestemming dan wel vrij gegeven...?

43) toestemming [mag] geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een **duidelijke wanverhouding** tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie is, **en dit** het onwaarschijnlijk maakt dat de toestemming in alle omstandigheden van die specifieke situatie vrijelijk is verleend.

de wanverhouding impliceert dat het dus dat het ~~per definitie~~ onwaarschijnlijk ~~is~~ dat de toestemming in vrijheid is gegeven (per definitie)

of:

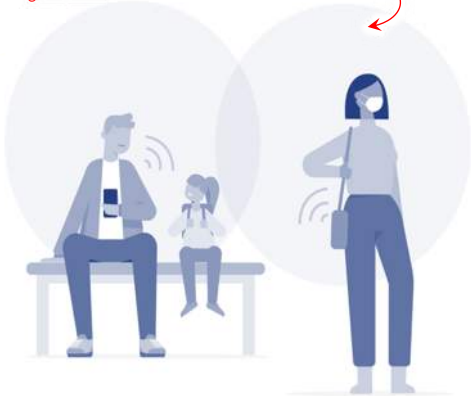
als er een wanverhouding is én als het daardoor onwaarschijnlijk is dat de toestemming in vrijheid is gegeven (toets)

12

dus niet:
CoronaCheck-app

app registreert dat de éne gebruiker gedurende een bepaalde tijd (zeg 15 min.) in de buurt was (1,5 m.) van een andere gebruiker

GGD of huisarts stelt besmetting vast

Minister VWS zendt bericht naar iedereen die in de buurt was van besmet persoon

13

voor de minister
grondslag *vóór de aanpassing van de Wet publieke gezondheid*

art. 3.1 Wpg
Onze Minister bevordert de kwaliteit en doelmatigheid van de publieke gezondheidszorg en draagt zorg voor de instandhouding en verbetering van de landelijke ondersteuningsstructuur

art. 7.1 Wpg
Onze Minister [geeft] leiding aan de bestrijding [van de pandemie] en Onze Minister [kan] de voorzitter van de veiligheidsregio opdragen hoe de bestrijding ter hand te nemen

? →

X

✓

?

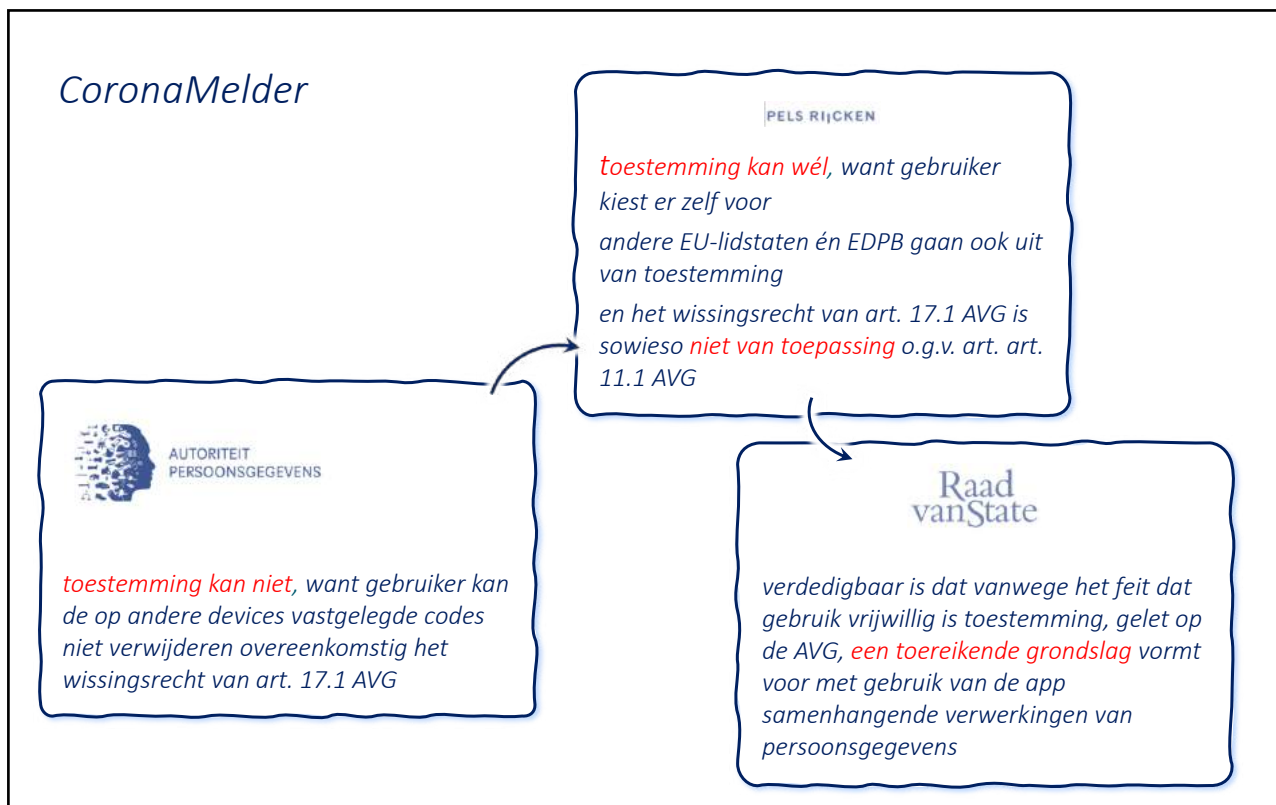
duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar?
zie: overw. 141

taak van algemeen belang (e-grond)

- kan de minister op basis van deze bevoegdheid persoonsgegevens verwerken in het kader van de CoronaMelder?
- zo niet, kan de minister dan deze persoonsgegevens verwerken op basis van toestemming van de gebruiker?

toestemming (a-grond) ✓

14

15

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

Maar de bewaartermijn is 14-dagen. En beslistermijn een maand (art. 12.4 AVG)...

geen sprake van toestemming omdat het wissingsrecht niet kan worden uitgeoefend...

Met hantering van toestemming als grondslag voor verwerking van persoonsgegevens is namelijk geassocieerd dat er **een 'sterke' controle van betrokkene** over de verwerking van diens persoonsgegevens is.

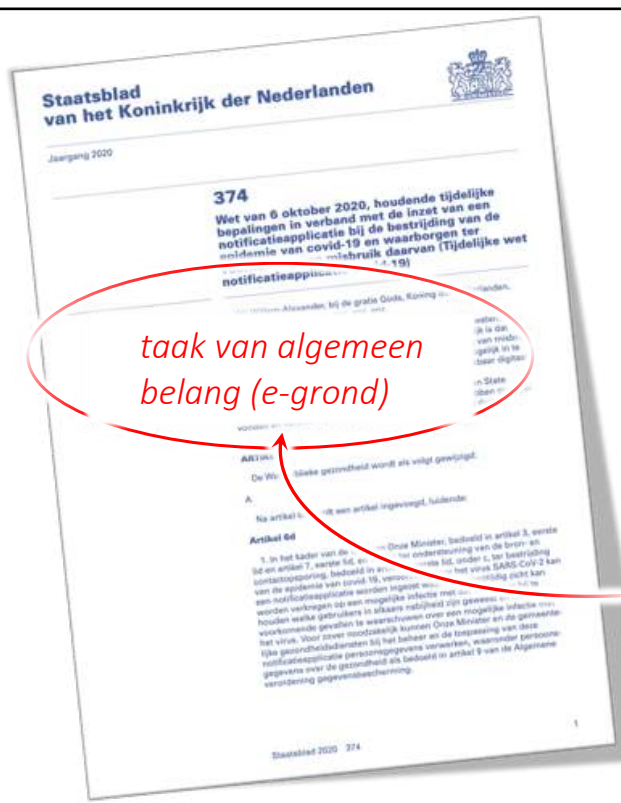
[In] de notificatie-app is intrekking van toestemming of het maken van bezwaar tegen deze verwerking echter niet tot nauwelijks realiseerbaar. **Zo kan betrokkene door intrekking van een eenmaal gegeven toestemming weliswaar de verdere verzameling van persoonsgegevens voorkomen, maar kan niet na een beroep op het recht op vergetelheid (artikel 17 AVG) de verwijdering van reeds verzamelde persoonsgegevens worden bewerkstelligd.** Die bevinden zich namelijk – gedurende 14 dagen na contact – in de app van andere gebruikers.

Ook kan na de door de gebruiker ingevoerde melding over een coronabesmetting de gegevensverwerking via de backend server niet (meer) **ongedaan** worden gemaakt. Deze wordt nog minstens 24 uur na intrekking van de toestemming en/of verwijdering van de app verwerkt.

Brief d.d. 6 augustus 2020, kenm. z2020-11824 inzake advies op voorafgaande raadpleging COVID19 notificatie-app

16

de **geldigheid** van de door betrokkene gegeven toestemming is **afhankelijk** van zijn of haar mogelijkheden om inzage-, verwijderings- en andere rechten uit te oefenen...

art. 6d
Wpg

1. In het kader van de taak van Onze Minister, bedoeld in artikel 3, eerste lid en artikel 7, eerste lid, en voorts ter ondersteuning van de bron- en contactopsporing, bedoeld in artikel 6, eerste lid, onder c, ter bestrijding van de epidemie van covid-19, veroorzaakt door het virus SARS-CoV-2 kan een notificatieapplicatie worden ingezet waarmee vroegtijdig zicht kan worden verkregen op een mogelijke infectie met dat virus door bij te houden welke gebruikers in elkaars nabijheid zijn geweest en hen in voorkomende gevallen te waarschuwen over een mogelijke infectie met het virus. **Voor zover noodzakelijk kunnen Onze Minister en de gemeentelijke gezondheidsdiensten bij het beheer en de toepassing van deze notificatieapplicatie persoonsgegevens verwerken, waaronder persoonsgegevens over de gezondheid als bedoeld in artikel 9 van de Algemene verordening gegevensbescherming.**

duidelijk, nauwkeurig
en voorspelbaar!

de Volkskrant

INTERVIEW: ALEID WOLFSSEN

Aleid Wolfsen, voorzitter van de privacywaakhond, over de corona-app: 'De belofte van Google en Apple is te mager'

De veelbesproken app CoronaMelder werd op de eerste dag al ruim 430.000 keer gedownload. Maar wat de Autoriteit Persoonsgegevens betreft is er nog veel mis met de privacy. Voorzitter Aleid Wolfsen maakt zich zorgen.

Laurens Verhagen 28 augustus 2020, 18:09

app tijdelijk is en door niemand verplicht kan worden, ook niet door bijvoorbeeld horeca of werkgevers.

De door de minister geraadpleegde landsadvocaat is nogal kritisch op uw advies. Zo zou u weinig aandacht hebben voor de buitengewone omstandigheden die de app noodzakelijk maken. Wat vindt u van die kritiek?

!

'Die zit op de grens van het ongepaste. Over de ernst van corona bestaat bij ons geen enkele twijfel. Maar: juist in tijden van crises moet je kritisch blijven en helder nadenken. De Nederlandse burger moet zeker weten dat niemand bij zijn persoonlijke gegevens kan komen, ook al is de app vrijwillig.'

Uw critici zeggen dat de app door deze harde opstelling vertraging kan oplopen

'Dat is echt onzin. Die appathon met de eerste ideeën voor de app

19

facebook

*vragen over verwerkings-
grondslagen*

Facebook: van a naar beter...?

20

verwerkingsgrondslagen

art. 6.1 AVG

a) <i>ondubbelzinnige toestemming (van de betrokkene)</i> b) <i>noodzakelijk voor de uitvoering van overeenkomst (met de betrokkene)</i> c) <i>noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke plicht (die op de verwerkingsverantwoordelijke rust)</i> d) <i>noodzakelijk om vitale belangen te beschermen</i> e) <i>noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang</i> f) <i>noodzakelijk voor behartiging van gerechtvaardigd belang, tenzij privacybelang van betrokkene prevaleert</i>	<p>} a- of b-grond?
Facebook
(juli 2021)</p> |
|--|--|

21

Facebook: verwerkingsgrondslag

facebook

verwerking van persoonsgegevens t.b.v. het aanbieden van gepersonaliseerde advertenties aan Facebook-gebruikers

- toestemming (art. 6.1a AVG) of
- uitvoering overeenkomst (art. 6.1b AVG)

22

van belang voor de collectieve acties tegen Facebook, Oracle & Salesforce, TikTok etc.

kan Facebook van toestemming overstappen naar uitvoering overeenkomst..? en leidt dat dan tot minder bescherming..?

BREAKING: Austrian OGH asks CJEU if Facebook "undermines" GDPR since 2018

Core Question: "consent" or "contract"? The Austrian Supreme Court has doubts about the legal basis Facebook uses for almost all processing of user data. The GDPR lists six options to legally process user data, the most common being "consent" and "contract". You can only rely on "contract" if the processing is necessary for the performance of the contract.

Prior to the GDPR, Facebook claimed that users "consented" to their processing of personalized advertising. However, the GDPR raised the requirements for consent to be valid and also gave users the right to withdraw their consent at any time.

So, on 25 May 2018, when the GDPR became applicable, Facebook no longer claimed to rely on consent. Instead, Facebook said the consent clauses must be seen as a "contract" where users "entered" personalized advertising. In Facebook's view, this bypass allows them to strip users of all rights linked to consent under the GDPR. The requirements of a "freely given" or "informed" consent would not apply anymore if it is interpreted as a "contract".

Max Schrems, Chair of noyb.eu: "Facebook tries to strip users of many GDPR rights by simply reinterpreting consent to be a civil law contract. This was nothing but a cheap attempt to bypass the GDPR."

OGH: Facebook might illegally "undermine" the GDPR. The Austrian Supreme Court seems to share these concerns. In its reference to the CJEU, the Austrian Supreme Court summarizes its doubts if Facebook can simply switch Article 6(1)(a) and (b) GDPR at para 54 of the reference:

"A core question of the present proceedings is whether the declaration of intent to process can be shifted by the defendant under the legal concept according to Art 6(1)(b) GDPR in order to thereby 'undermine' the significantly higher protection that the legal basis 'consent' offers to the plaintiff."

31

datalek..?

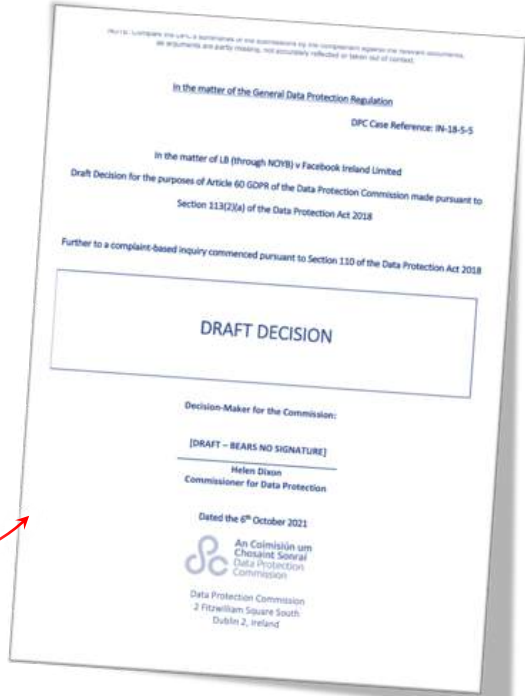
Irish DPC greenlights Facebook's "GDPR bypass"
Oct 13, 2021

Irish DPC greenlights Facebook's "GDPR bypass". Schrems: "Decision undermines key element of GDPR."

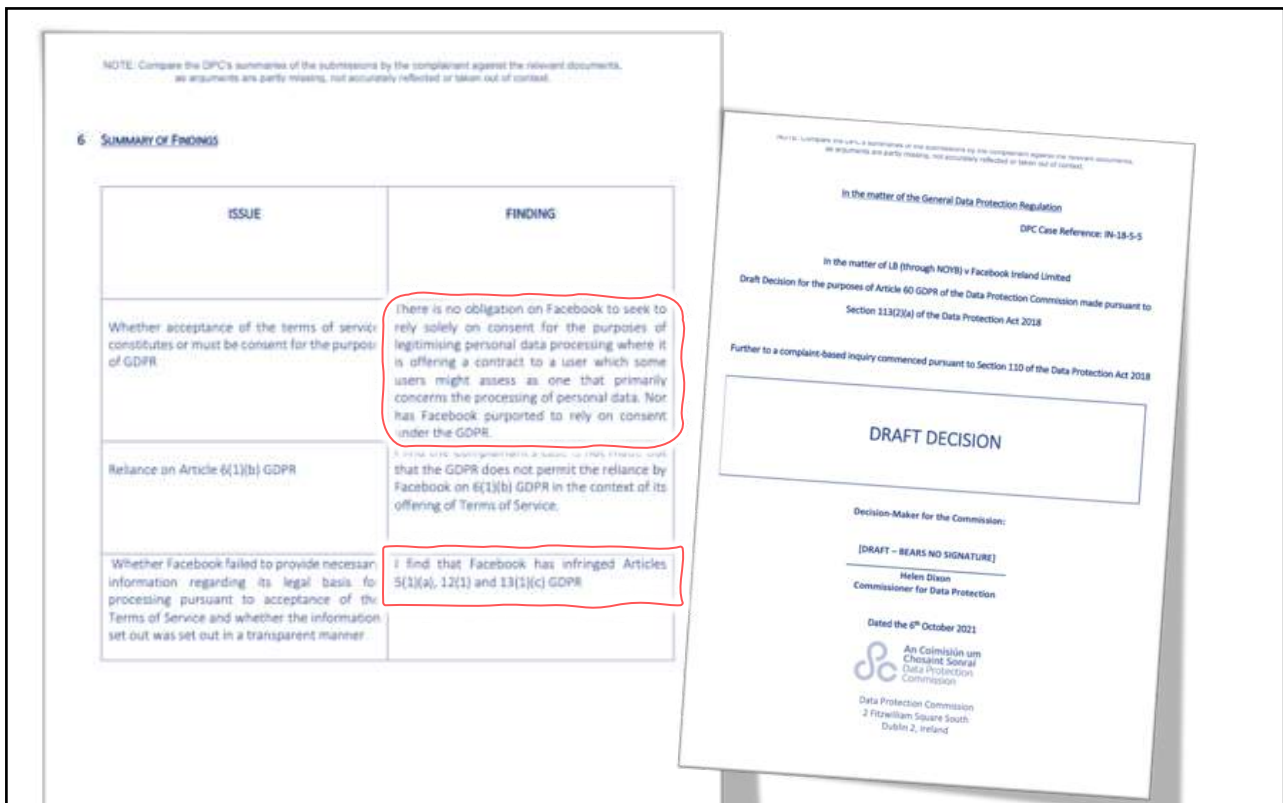

The Irish Data Protection Commission (DPC) has sent a "draft decision" (PDF) to the other European Data Protection Authorities (EDPAs). noyb has published the relevant documents [here](#).

In the DPC's view Facebook can simply choose to include the agreement on data processing in a "contract", which would make the GDPR requirements for "consent" not apply anymore. However, the authority suggests a penalty of € 28 to € 36 Mio as Facebook ought to have been more transparent on this bypass.

32

33

wat vindt u?

kan Facebook «toestemming van de betrokkene»
vervangen door «uitvoering van overeenkomst»..?

ja, want

neen, want ...

en zo ja, impliceert dat minder bescherming?

ja, want

neen, want ...

wordt vervolgd...

34

vragen over verwerkings- grondslagen

BKR-registratie: c of f-grond...?

35

verwerkingsgrondslagen

art. 6.1 AVG

- a) *ondubbelzinnige toestemming (van de betrokkene)*
 - b) *noodzakelijk voor de uitvoering van overeenkomst (met de betrokkene)*
 - c) *noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke plicht (die op de verwerkingsverantwoordelijke rust)*
 - d) *noodzakelijk om vitale belangen te beschermen*
 - e) *noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang*
 - f) *noodzakelijk voor behartiging van gerechtvaardigd belang, tenzij privacybelang van betrokkene prevaleert*
- } *c- of f-grond..?
BKR-registratie*

36

36

Stichting
BKR Voor financieel welzijn

BKR: verwerkingsgrondslag

waarvan een kredietaanbieder gebruik maakt als hij van iemand persoonsgegevens opneemt in het Centraal Krediet Informatie Systeem (CKI) van BKR

zeg: een bank

bijv. bijzonderheidscode "A" d.w.z. de aanduiding dat sprake is van een betalingsachterstand

- wettelijke plicht (art. 6.1c AVG) of
- gerechtvaardigd belang (art. 6.1f AVG)..?

37

37

Stichting
BKR Voor financieel welzijn

BKR: verwerkingsgrondslag voor de bank

- d.w.z. art. 4:32 en 4:34 Wet financieel toezicht (Wft) én
- art. 114 Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfjo) én
- Reglement CKI

géén wissingsrecht (art. 17.3b AVG) en géén recht van bezwaar (art. 21.1 AVG)

wél Santander-toets (HR 9 september 2011, ECLI:NL:HR:2011:B08097)

wél een wissingsrecht (art. 17.1 AVG) en een recht van bezwaar (art. 21.1 AVG)

- wettelijke plicht (art. 6.1c AVG) of
- gerechtvaardigd belang (art. 6.1f AVG)

38

38

verwerkingsgrondslag voor bank

Stichting BKR Voor financieel welzijn

- art. 4:32 en 4:34 Wft én
- art. 114 Bgfo
- Reglement CKI

kredietaanbieder moet deelnemen aan kredietregistratiestelsel, zoals BKR

kredietaanbieder moet informatie inwinnen over financiële positie van consument, om overkreditering te voorkomen

voordat hij met een consument een kredietovereenkomst (meer dan €250) aangaat, moet kredietaanbieder het kredietregistratiestelsel raadplegen

deelnemers aan BKR moeten eigen kredietovereenkomsten opnemen in CKI

wettelijke plicht (art. 6.1c AVG) ?

39

39

BKR-registratie door bank c- of f-grond?

Stichting BKR Voor financieel welzijn

hof Den Bosch 6 augustus 2020, ECLI:NL:GHSHE:2020:2536 én hof Arnhem-L. 17 december 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:10564

- bank moet voldoen aan wettelijke plicht om deel te nemen aan een stelsel van kredietregistratie o.g.v. art. 4:32 Wft
- bank verwerkt ter uitvoering van haar wettelijke plicht de persoonsgegevens van de verzoeker, dus o.b.v. c-grond
- verzoeker kan geen gebruik maken van art. 17.1 en art. 21.1 AVG, wèl geldt de Santander-toets
- de termijn van art. 35.2 AVG is niet van toepassing; verzoeker is niet-ontvankelijk

hof Den Haag 8 september 2020, ECLI:NL:GHDHA:2020:2068

- bank moet voldoen aan wettelijke plicht om deel te nemen aan een stelsel van kredietregistratie o.g.v. art. 4:32 Wft
- maar bank is o.g.v. die wettelijk plicht niet gehouden om een concrete registratie te doen in een individueel geval: bank verwerkt niet o.b.v. c-grond maar f-grond
- verzoeker kan wel gebruik maken van art. 21.1 AVG
- maar wel binnen de termijn van art. 35.2 AVG, anders niet-ontvankelijkheid

rechtbank A'dam 21 januari 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:174

prejudiciële vragen aan de Hoge Raad (art. 392, eerste lid, onderdeel b, Rv)

- verwerkt bank om te voldoen aan een wettelijke verplichting (c-grond) of ter behartiging van een gerechtvaardigd belang (f-grond)..?
- komt aan de betrokkene een beroep toe op het recht van gegevenswissing en het recht van bezwaar (art. 17 resp 21 AVG)..?
- als hem geen recht op bezwaar toekomt, leidt dat er dan toe dat art. 35 UAVG geen rol speelt..?

40

wanneer is sprake van een wettelijke plicht?

geldt ook voor taak van algemeen belang; zie: discussie over CoronaMelder en proctoring...

art. 6.3

- de rechtsgrond van de plicht is vastgesteld bij unierecht of lidstatelijk recht dat van toepassing is op de verwerkingsverantwoordelijke
- in die rechtsgrond moet het doel van de verwerking staan
- die rechtsgrond kan specifieke bepalingen bevatten om de toepassing van de regels van deze verordening aan te passen
- unierecht of het lidstatelijke recht moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en moet evenredig zijn met het nagestreefde gerechtvaardigde doel

bijv. types van gegevens; betrokkenen; entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt; doelbinding; opslagperioden etc.

overw. 45

- de verwerking moet een grondslag te hebben in unierecht of lidstatelijke recht.
- geen specifieke wetgeving vereist is voor elke afzonderlijke verwerking
- voldoende is wetgeving die als basis fungeert voor verscheidene verwerkingen o.g.v. een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust
- unierecht of het lidstatelijke recht moet het doel van de verwerking bepalen

41

41

wat is een wettelijke plicht?

idem: taak van algemeen belang (art 6.1e AVG)
zie (weer): discussies over CoronaMelder en proctoring...

overw. 41

- niet noodzakelijkerwijs een door een parlement vastgestelde wetgevingshandeling
- deze rechtsgrond of wetgevingsmaatregel moet evenwel duidelijk en nauwkeurig zijn, en de toepassing daarvan moet voorspelbaar zijn voor degenen op wie deze van toepassing is

WP29 06/2014

De wetgeving kan in bepaalde gevallen slechts een algemene doelstelling vaststellen, terwijl meer specifieke verplichtingen op een ander niveau worden vastgesteld, bijvoorbeeld in secundaire wetgeving of in een bindend besluit van een overheidsinstantie in een concreet geval.

CKI-reglement...?

42

42

wat is een wettelijke plicht?

Kst II 2017/18,
34 851, nr. 3,
p. 35

Deze wettelijke verplichting behoeft niet noodzakelijkerwijs te bestaan uit een expliciete verplichting om (bepaalde) persoonsgegevens te verwerken. Het komt namelijk ook voor dat de verwerking van persoonsgegevens een basis vindt in een *ruimer geformuleerde zorgplicht of wettelijke verplichting*. In dat geval heeft de verwerkingsverantwoordelijke een grotere eigen verantwoordelijkheid inzake het beoordelen van de noodzakelijkheid van de verwerking in het licht van het voldoen aan de wettelijke verplichting. *Zonder verwerking van de gegevens moet het uitvoeren van een wettelijke verplichting redelijkerwijs niet goed mogelijk zijn.*

43

43

Conclusie Rank Berenschot

Conclusie 15 september
2021, ECLI:NL:PHR:2021:831

Mijns inziens moet de verwerking van persoonsgegevens door een kredietinstelling, door middel van een registratie in het CKI van het BKR, worden getoetst aan het bepaalde in *artikel 6 lid 1, aanhef en onder f, AVG*.

Het bepaalde in art. 6 lid 1, aanhef en onder c, AVG leent zich mijns inziens bij de huidige stand van de wet- en regelgeving niet voor toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het CKI van het BKR.

44

44

de vraag is dus:

is de registratie van bijzonderheidscodes door de bank in CKI van BKR inherent aan het voldoen aan de wettelijke plicht om deel te nemen aan BKR?

- ja, want een bank kan niet deelnemen aan BKR zonder deze registraties*
- nee, want de registratie is vereist door het CKI-reglement, niet door de wet*

wordt vervolgd...

45

45

collectieve acties

lopende zaken en schadevergoeding

46

lopende zaken...

Data Privacy Stichting vs. Facebook

- grondslag- en transparantievereisten, verwerkingsverbod bijzondere gegevens, cookieregels
- verklaring voor recht
- Rb A'dam 30 juni 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3307

St. Onderzoek Marktinformatie, St. Take Back Your Privacy, st. Massaschade & Consument vs. TikTok

- grondslag- en transparantievereisten, derde landendoorgifte (etc.)
- verklaring voor recht (etc.), schadevergoeding

Privacy First vs Staat (Min, J&V)

- rechtmatigheid van kentekenregistratie o.b.v. art. 126jj Sv
- verklaring voor recht, verbod kentekenregistratie

St. The Privacy Collective vs. Oracle en Salesforce

- cookieregels, profilering, grondslag- en transparantievereisten, doelbinding etc.
- verklaring voor recht, schadevergoeding

Privacy First vs Staat (Min. Financiën)

- rechtmatigheid van UBO-register, AMLD4, AMLD5, art. 15a Handelregisterwet
- verklaring voor recht, buitenwerkingstelling art. 15a Handelsregisterwet, prejudiciële vragen
- Rb DHG 18 maart 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:2457

Amnesty International c.s. vs Staat (Min. Defensie en Minf. J&V)

- controles i.h.k.v. Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) door de Koninklijke Marechaussee
- verwerkingsverbod bijzondere gegevens, profilering
- verklaring voor recht, resp. verbod MTV
- Rb DHG 22 sept. 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:10280

St. Stop Online Shaming en St. Expertisebureau Online Kindermisbruik vs [X] handelend onder de naam [Y]

- rechtmatigheid website vagina.nl
- verwerkingsverbod bijzondere gegevens
- verklaring voor recht

St. Stop Online Shaming vs St. Slachtoffers latrogene Nalatigheid-Nederland

- rechtmatigheid website
- grondslag- en transparantievereisten
- verbod website

47

lopende zaken: principieel

Privacy First vs Staat (Min. Financiën)

- rechtmatigheid van UBO-register, AMLD4, AMLD5, art. 15a Handelregisterwet
- verklaring voor recht, buitenwerkingstelling art. 15a Handelsregisterwet, prejudiciële vragen
- Rb DHG 18 maart 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:2457

Privacy First vs Staat (Min, J&V)

- rechtmatigheid van kentekenregistratie o.b.v. art. 126jj Sv
- verklaring voor recht, verbod kentekenregistratie

48

48

lopende zaken: ontvankelijkheid en bevoegdheid

Data Privacy Stichting vs. Facebook

- grondslag- en transparantievereisten, verwerkingsverbod bijzondere gegevens, cookieregels
- verklaring voor recht
- Rb A'dam 30 juni 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3307

'procedure tegen verwerkingsverantwoordelijke [...] wordt ingesteld bij de gerechten van de lidstaat waar de verwerkingsverantwoordelijke [...] een vestiging heeft.

Een dergelijke procedure kan ook worden ingesteld bij de gerechten van de lidstaat waar de betrokkene gewoonlijk verblijft'

- rechtbank A'dam is bevoegd (Brussels I bis-vo. en Rv, alsmede art. 79.2 AVG (147 AVG))
- geen aanleiding tot het stellen van prejudiciële vragen
- weldegelijk sprake van gelijksoortige belangen i.d.z.v. art. 305a BW
- voldaan aan de vereisten van art. 80.2 AVG

collectieve actie kan 'onafhankelijk van de opdracht van betrokkene' worden ingesteld

49

lopende zaken...

Data Privacy Stichting vs. Facebook

- grondslag- en transparantievereisten, verwerkingsverbod bijzondere gegevens, cookieregels
- verklaring voor recht
- Rb A'dam 30 juni 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3307

St. Onderzoek Marktinformatie, St. Take Back Your Privacy, st. Massaschade & Consument vs. TikTok

- grondslag- en transparantievereisten, derde landendoorgifte (etc.)
- verklaring voor recht (etc.), schadevergoeding

Privacy First vs Staat (Min, J&V)

- rechtmatigheid van kentekenregistratie o.b.v. art. 126jj Sv
- verklaring voor recht, verbod kentekenregistratie

St. The Privacy Collective vs. Oracle en Salesforce

- cookieregels, profilering, grondslag- en transparantie-vereisten, doelbinding etc.
- verklaring voor recht, schadevergoeding

Privacy First vs Staat (Min. Financiën)

- rechtmatigheid van UBO-register, AMLD4, AMLD5, art. 15a Handelregisterwet
- verklaring voor recht, buitenwerkingstelling art. 15a Handelsregisterwet, prejudiciële vragen
- Rb DHG 18 maart 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:2457

Amnesty International c.s. vs Staat (Min. Defensie en Minf. J&V)

- controles i.h.k.v. Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) door de Koninklijke Marechaussee
- verwerkingsverbod bijzondere gegevens, profilering
- verklaring voor recht, resp. verbod MTV
- Rb DHG 22 sept. 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:10283

St. Stop Online Shaming en St. Expertisebureau Online Kindermisbruik vs [X] handelend onder de naam [Y]

- rechtmatigheid website vagina.nl
- verwerkingsverbod bijzondere gegevens
- verklaring voor recht

St. Stop Online Shaming vs St. Slachtoffers latrogene Nalatigheid-Nederland

- rechtmatigheid website
- grondslag- en transparantievereisten
- verbod website

50

Iopende zaken: schadevergoeding

Wrakingsverzoek tegen rechter-plaatsvervanger, tevens hoogleraar, toegewezen. [...] rechter heeft als wetenschapper onvoldoende distantie betracht tot de zaak van verzoekers o.a. door een tweet.

St. Onderzoek Marktinformatie, St. Take Back Your Privacy, st. Massaschade & Consument vs. TikTok

- grondslag- en transparantievereisten, derde landendoorgifte (etc.)
- verklaring voor recht (etc.), **schadevergoeding**

St. The Privacy Collective vs. Oracle en Salesforce

- cookieregels, profilering, grondslag- en transparantie-vereisten, doelbinding etc.
- verklaring voor recht, **schadevergoeding**

op welke wijze, en in hoeverre, moet de betrokkene aantonen dat de geleden schade het gevolg is van de overtreding van de verordening..?

Pieter Baan Centrum: €300

Rb Gelderland 19 december 2018
ECLI:NL:RBGEL:2018:5551

5.1 Naar het oordeel van de rechtbank is de privacy van eiser geschonden omdat rapportages over eiser naar het Tuchtcollege zijn verstuurd en de daarin opgenomen strikt vertrouwelijke persoonlijke gegevens bij medewerkers en leden van het Tuchtcollege terecht zijn gekomen. Eiser heeft er in dit verband terecht op gewezen dat voor de aanspraak op schadevergoeding **niet is vereist dat sprake is van psychische schade.** [...]

5.2 Het voorgaande betekent dat eiser ingevolge artikel 49, tweede lid, van de **Wbp** recht heeft op een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding.

6. Ten aanzien van de hoogte van de vast te stellen schadevergoeding acht de rechtbank van belang dat de privacygevoelige persoonsgegevens bij een **kleine groep professionals** terecht zijn gekomen, te weten bij medewerkers en leden van het Tuchtcollege, en dat zij uit hoofde van hun functie een **geheimhoudingsplicht** hebben. Dit neemt niet weg dat van een schending van de privacy van eiser sprake is, en dat dit begrijpelijkerwijs **door eiser als naar en nadelig is ervaren. Alles afwegend acht de rechtbank een schadevergoeding van € 300 billijk.**

Deventer: €500

Rb Overijssel 28 mei 2019
ECLI:NL:RBOVE:2019:1827

9. Naar het oordeel van de rechtbank is eiser als gevolg van dat onrechtmatige besluit **in zijn persoon aangetast wegens verlies van controle over zijn persoonsgegevens**. Dat is een persoonlijkheidsrecht. Dit betekent dat eiser op grond van artikel 82 van de Avg in samenhang met artikel 6:106 van het BW recht heeft op een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding. Wat betreft de hoogte van die vergoeding neemt de rechtbank in acht dat in het onrechtmatige besluit geen rechtvaardiging is gegeven voor de verwerking van de persoonsgegevens van eiser. De rechtbank neemt mede in aanmerking het gestelde onder 75, 85 en 146 van de preambule bij de Avg.

[..]

11. Nu door de verspreiding van zijn persoonsgegevens sprake is geweest van een schending van de privacy van eiser acht de rechtbank een **schadevergoeding van € 500,- billijk**.

53

UWV: €250

Rb A'dam 2 september 2019
ECLI:NL:RBAMS:2019:6490

18. [...] Als gevolg van die schending heeft [eiseres] reële en niet verwaarloosbare nadelen geleden. De belangen waarin zij is getroffen zijn de belangen die de voorschriften van de AVG juist beoogt te beschermen. Art. 82 AVG bepaalt dat degene die materiële of immateriële schade heeft geleden als gevolg van een inbreuk op deze verordening, het recht heeft om van de verwerkingsverantwoordelijke [...] schadevergoeding te ontvangen voor de geleden schade. Alle schade moet worden vergoed en het begrip schade moet – overeenkomstig de doelstellingen van de AVG – ruim worden uitgelegd (par. 146 Considerans), [...]

18. Nu het verlies van controle over haar persoonsgegevens betreffende de langdurige ziekte blijvend is, dit anderzijds uitsluitend (medewerkers van) [werkgever 2] betreft en dit geen gevolgen heeft gehad voor haar economische of maatschappelijke positie, terwijl de als gevolg van de inbreuk opgetreden angst en stress in tijd beperkt is geweest, wordt een schadevergoeding van € 250,00 passend en billijk geacht. [...]

54

Gronings Stadsblog: €250

Rb Nrd NLD 15 januari 2020
ECLI:NL:RBNNE:2020247

4.106. Er is] sprake [...] van een **schending van een fundamenteel recht**, die naar zijn aard en gelet op de ernst daarvan meebrengt dat aanspraak bestaat op vergoeding van schade. Dit laatste volgt ook uit de AVG. Art. 82 AVG bepaalt dat degene die materiële of immateriële schade heeft geleden als gevolg van een inbreuk op de verordening, het recht heeft om van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker schadevergoeding te ontvangen voor de geleden schade. **Alle schade moet worden vergoed en het begrip schade moet – overeenkomstig de doelstellingen van de AVG – ruim worden uitgelegd (par. 146 van de preambule bij de AVG), hetgeen betekent dat het enkele feit dat de schade niet exact gepreciseerd kan worden en mogelijk relatief gering van omvang is geen grond kan vormen om elke aanspraak daarop af te wijzen.**

4.107. Het verlies van controle van [gedaagde 2] over zijn persoonsgegevens is enerzijds blijvend. Anderzijds beperkt het verlies van controle zich (vooralnog) tot een medewerker van [eiser 1] ([naam A]) en één derde. [gedaagde 2] stelt weliswaar dat hij negatieve gevolgen heeft gehad van het handelen van [eiser 1], maar niet duidelijk is waar die negatieve gevolgen uit hebben bestaan. Het lag, gelet op zijn daarop gerichte vordering, op de weg van [gedaagde 2] dat inzichtelijk te maken. Nu [gedaagde 2] dat niet heeft gedaan, maar het schadebegrip ruim uitgelegd moet worden en de rechtbank het aannemelijk acht dat [gedaagde 2] als gevolg van het handelen van [eiser 1] negatieve effecten heeft ervaren, bijvoorbeeld angst en stress, wordt **een schadevergoeding van € 250,00 passend en billijk geacht.**

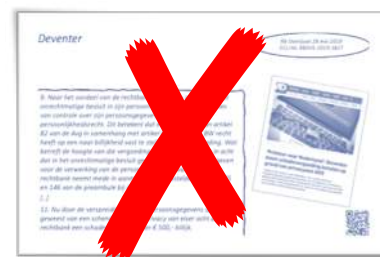
55

Deventer hoger beroep: nihil

ABRvS 1 april 2020
ECLI:NL:RBNNE:2020:899

33. [...] **Het algemene uitgangspunt dat schade moet worden onderbouwd, geldt ook hier.** Er is geen grond voor het oordeel dat een inbreuk op de AVG zonder meer aantasting van de integriteit van een persoon impliceert en daarmee tot vergoedbare schade leidt. Anders dan [appellant sub 2] betoogt, kan dit niet worden afgeleid uit overwegingen 85 en 146 van de AVG. Dat een inbreuk op persoonsgegevens kan resulteren in (im)materiële schade en dat een betrokkene volledige en daadwerkelijke vergoeding van de door hem geleden schade moet ontvangen, betekent **niet dat een normschending per definitie tot schade leidt** en dat schade niet reëel en zeker moet zijn geleden. [...]

34. **In dit geval doet zich niet een situatie voor waarbij de nadelige gevolgen van de normschending voor de hand liggen.** [...] Het gaat niet om ernstig verwijtbaar gedrag met zo ernstige gevolgen, dat dit als een inbreuk op een fundamenteel recht moet worden gekwalificeerd.

Idem:

- ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RBNNE:2020:900
- ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RBNNE:2020:901

56

Pieter Baan Centrum hoger beroep

ABRvS 1 april 2020
ECLI:NL:RVS:2020:898

32. [...] Ook als het bestaan van geestelijk letsel in voornoemde zin niet kan worden aangenomen, is niet uitgesloten dat de aard en de ernst van de normschending en van de gevolgen daarvan voor de benadeelde, meebrengen dat van de in artikel 6:106, aanhef en onder b, BW bedoelde aantasting in zijn persoon 'op andere wijze' sprake is. In zo een geval zal degene die zich hierop beroept de aantasting in zijn persoon met concrete gegevens moeten onderbouwen. Dat is slechts anders indien de aard en de ernst van de normschending meebrengen dat de in dit verband relevante nadelige gevolgen daarvan voor de benadeelde zo voor de hand liggen, dat een aantasting in de persoon kan worden aangenomen. Van een aantasting in de persoon 'op andere wijze' als bedoeld in artikel 6:106, aanhef en onder b, BW is niet reeds sprake bij de enkele schending van een fundamenteel recht.

schade hoeft niet te worden onderbouwd als de nadelige gevolgen zo voor de hand liggen dat 'aantasting in de persoon' kan worden aangenomen

Zie:
HR 15 maart 2019,
ECLI:NL:HR:2019:376 (EBI)

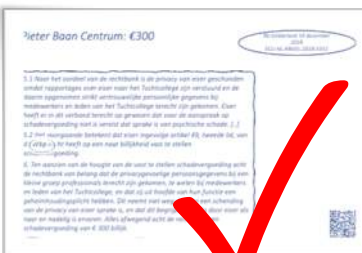

Pieter Baan Centrum hoger beroep: €500

ABRvS 1 april 2020
ECLI:NL:RVS:2020:898

36. [appellant] [heeft] recht heeft op toekenning van een vergoeding voor immateriële schade. [...] Gelet op de omstandigheden van dit geval, waaronder de aard, duur en ernst van de inbreuk, zal de Afdeling deze schade naar billijkheid vaststellen op € 500. Daartoe neemt de Afdeling in aanmerking de bijzondere gevoeligheid van de aard van de persoonsgegevens die in dit geval zonder toestemming van [appellant] zijn verwerkt. Voor de verwerking van bijzondere (gevoelige) persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 van de AVG, is in de AVG een hoger beschermingsniveau is neergelegd dan voor gewone persoonsgegevens. De nadelige gevolgen van de verstrekking van de gevoelige persoonsgegevens liggen voor de hand. [...]

Oldambt: €500

Rb Nrd NLD 12 januari 2021,
ECLI:NL:RBNNE:2021:106

4.27 [eiser] heeft naar het oordeel van de kantonrechter niet, althans onvoldoende, gesteld dat hij als gevolg van het onrechtmatig handelen van de gemeente op objectieve gronden vastgesteld psychisch letsel heeft opgelopen, in de zin van een in de psychiatrie erkend ziektebeeld. [...]

4.28. De kantonrechter is wél van oordeel dat [eiser] anderszins in zijn persoon is aangetast. De persoonlijke levenssfeer van [eiser] is bij herhaling door de gemeente geschonden vanwege het - in strijd met de AVG - meermalen publiceren van het BSN-nummer, het e-mailadres en het telefoonnummer van [eiser] op de gemeentelijke website, zonder dat [eiser] daarvoor toestemming aan de gemeente had verleend (vgl. r.o. 36 van de uitspraak van de Afdeling). Het gaat hierbij ook om naar hun aard gevoelige gegevens, zeker waar het betreft het BSN-nummer van [eiser]. De nadelige gevolgen van het lekken daarvan, zoals identiteitsfraude, liggen voor de hand. [...]

Gelet op de omstandigheden van het onderhavige geval, waaronder de aard, duur, frequentie en ernst van de inbreuk, afgezet tegen de omstandigheid dat niet is gebleken dat de datalekken tot concrete negatieve gevolgen hebben geleid, zal de kantonrechter deze schadevergoeding naar billijkheid vaststellen op een bedrag van € 500,00.

59

zwartelijstartsen.com: €5000(!)

→ minus €1000, nl. het bedrag dat al in de strafzaak was toegewezen

Hof Arnhem-Lw. 6 april 2021,
ECLI:NL:GHARL:2021:3206

5.1 [Het hof zal de] Stichting SIN veroordelen om binnen veertien dagen na het wijzen van dit arrest al de persoonsgegevens van appellant, waaronder ook de verwijzing naar de uitspraken van het CTG van 2 september 2010, van de websites www.sin-nl.org en www.zwartelijstartsen.nl te verwijderen en verwijderd te houden [...]

Het gevorderde bedrag van € 5.000,- voor immateriële schade [...] zal het hof toewijzen minus het bedrag van € 1.000,- dat al door de strafrechter aan appellant als benadeelde partij is toegekend. [...]

Nu het hier gaat om langdurige aantasting in eer en naam, waarvan appellant (evenals zijn partner) naar aan te nemen valt aanzienlijke hinder heeft ondervonden in zijn privéleven en in zijn mogelijkheden om een betaalde baan te vinden, is het hof van oordeel, ook gezien andere uitspraken van Nederlandse rechters, dat het gevorderde bedrag gezien de maatstaf van artikel 6:106 lid 1 aanhef, sub b BW een billijk bedrag is.

60

SVB: nihil

Rb. Mid-NNLD 4 mei 2021,
ECLI:NL:RBMNE:2021:1865

ABRvS 4 maart 2020,
ECLI:RVS:2020:674

onrechtmatige verstrekking van
persoonsgegevens door Svb aan
Belastingdienst/Toeslagen

36. De aard en de ernst van de privacyinbreuk zijn in dit geval **niet zodanig dat de nadelige gevolgen zo voor de hand liggen** dat een aantasting in de persoon kan worden aangenomen. **Het uitgangspunt is dan dus dat eiser moet bewijzen dat zijn dochter in haar persoon is aangetast en dat hij de geleden schade met concrete gegevens moet onderbouwen. De rechtbank oordeelt dat eiser daarin niet is geslaagd.** Op de zitting heeft hij erop gewezen dat de met het startbericht verstrekte persoonsgegevens digitaal heel lang kunnen blijven bestaan en dat dit schadelijk kan zijn voor zijn dochter. Eiser heeft op deze manier slechts in algemene bewoordingen gesteld dat schade is geleden en heeft dat **niet kunnen concretiseren**. Hij heeft dan ook niet aannemelijk gemaakt dat het verstrekken van de persoonsgegevens van zijn dochter aan de Belastingdienst/Toeslagen heeft geleid tot de aantasting van haar persoon en dat de gevolgen van de inbreuk haar rechtstreeks hebben getroffen.

37. De rechtbank overweegt hierbij dat de **algemene vrees voor identiteitsfraude** onvoldoende is voor een veroordeling in immateriële schade. Hoewel deze vrees voorstelbaar is en identiteitsfraude als gevolg van de privacyinbreuk niet uit te sluiten is, is dat **onvoldoende concreet** om nu uit te kunnen concluderen dat eisers dochter in haar persoon is aangetast.

- schade ligt niet voor de hand
- eiser moet schade aantonen
- met concrete gegevens
- algemene vrees voor ID-fraude is onvoldoende

61

Almelo: 2 x €125

Rb. Overijssel 31 mei 2021,
ECLI:NL:RBOVE:2021:2264

besluit van gemeente om niet te voldoen aan
verwijderingsverzoek o.g.v. art. 17.1 AVG

15. Naar het oordeel van de rechtbank is [naam] als gevolg van het **bestreden besluit**, dat een onrechtmatig karakter heeft, **in zijn persoon aangetast** door verlies van **controle over zijn persoonsgegevens**. Het betreft een aantasting van een persoonlijkheidsrecht. Dat betekent dat eiseres op grond van artikel 82 van de AVG in samenhang met artikel 6:106 van het Burgerlijk Wetboek recht heeft op een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding.

16. Het uitgangspunt is dat eiseres de door haar gestelde schade met concrete gegevens **moet onderbouwen**. Gelet op de omstandigheden van het geval en het langdurig verzet van verweerder tegen een redelijk verzoek tot vernietiging van het Jeugdwet-dossier van [naam], heeft de gemachtigde van eiseres in het aanvullend beroepsschrift van 9 september 2020 aangevoerd het billijk te achten dat zowel voor [naam] als voor zijn wettelijk vertegenwoordigster een bedrag van € 1.500,- wordt toegekend wegens immateriële schade.

17. De rechtbank volgt de gemachtigde van eiseres hierin niet vanwege het **ontbreken van concrete gegevens**. De rechtbank acht een **schadevergoeding van € 125,- voor eiseres en eenzelfde bedrag aan schadevergoeding voor [naam] redelijk** en zal verweerder hiertoe veroordelen.

62

Rotterdam: €2500

Rb. Rotterdam 12 juli 2021,
ECLI:NL:RBROT:2021:6822

besluit van gemeente om medische gegevens
niet uit dossier te verwijderen (art.17.1 AVG?)

4.2. Verzoekster stelt als gevolg van het handelen van verweerder ten minste €25.000,- aan schade te hebben geleden.

4.3. Ten aanzien van de hoogte van de vast te stellen schadevergoeding is van belang dat de privacygevoelige persoonsgegevens gedurende een periode van ongeveer tien jaar door verweerder zijn bewaard, ondanks verschillende verzoeken van verzoekster tot vernietiging van de gegevens. De rechtbank acht voldoende aannemelijk dat in die tien jaar de persoonlijke gegevens van verzoekster zijn verwerkt en meerdere personen en/of instanties van de inhoud kennis hebben kunnen nemen zonder dat zij daartoe gerechtigd waren en dat verzoekster op grond daarvan immateriële schade heeft geleden. De schade begroot de rechtbank, met inachtneming van de in 4.1. genoemde uitspraak van de Afdeling (waarin een schadevergoeding is toegekend van € 500,- voor een kortdurende onrechtmatige verwerking van medische gegevens) en de lengte van de periode dat de gegevens onrechtmatig zijn bewaard en verwerkt, op € 2.500,-.

4.4. De stelling van verzoekster dat door het onrechtmatig bewaren en bewerken van haar gegevens haar carrière is beschadigd en zij daardoor onder andere inkomensverlies heeft geleden, acht de rechtbank niet aannemelijk gemaakt. Het verzoek om materiële schadevergoeding wordt daarom afgewezen.

- medische gegevens
- ten onrechte bewaard 10 jaar bewaard
- toegankelijk voor meerdere personen en instanties

63

Dus...

In beginsel moet met concrete gegevens worden aangetoond dat er schade is geleden als gevolg van de overtreding

tenzij de schade zo voor de hand ligt dat 'aantasting in de persoon' kan worden aangenomen

relevant zijn

- verwijtbaarheid gedrag en ernst van gevolgen (Deventer)
- aard duur en ernst van de overtreding (Pieter Baan, R'dam)
- gevoeligheid van de gegevens (Pieter Baan)
- bij een datalek ligt ID-fraude voor de hand (Oldambt)

64

64

intussen in Duitsland en Oostenrijk

Bundesverfassungsgericht 14
January 2021,
ECLI:DE:BVerfG:2021:rk20210
114.1bvr285319

Oberster Gerichtshof 12 May
2021 questions asked to CJEU

The facts to be assessed in the main proceedings raised the question *under which conditions Art. 82(1) GDPR grants a claim for monetary damages* and which understanding of this provision is to be given in particular with regard to recital 146, third sentence, which requires a *broad interpretation of the concept of damage* in light of the case law of the Court of Justice of the European Union that fully complies with the objectives of the GDPR

- Does the award of compensation under Article 82 GDPR [...] also require, in addition to infringement of provisions of the GDPR, *that an applicant must have suffered harm, or is the infringement of provisions of the GDPR in itself sufficient for the award of compensation?*
- Does the assessment of the compensation depend on further EU-law requirements in addition to the principles of effectiveness and equivalence?
- Is it compatible with EU law to take the view that the award of compensation for non-material damage *presupposes the existence of a consequence of the infringement* of at least some weight that goes beyond the upset caused by that infringement?

wordt vervolgd...

65

DANK VOOR UW AANDACHT

VRAGEN?

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl

71

71